

Vandaag is het Witte Donderdag, een belangrijke dag in de stille week. We staan dan stil bij het Joodse Pasen, Pesach, en de Pesach maaltijd die Jezus met zijn volgelingen gebruikte. Dat moment is in de kerk ook vastgesteld als het laatste avondmaal, en de oorsprong van de eucharistie.

Hoe doen we dan nu? Bij de eucharistie ervaren we het mysterie van de aanwezigheid van Jezus in ons midden. Andere momenten zijn er niet veel in de kerk, waar een maaltijd een rol speelt.

Als we de Bijbel lezen blijkt dat maaltijden een enorm belangrijke rol spelen. Op belangrijke momenten blijkt een maaltijd een cruciale rol te spelen, de hele Bijbel door. Het is interessant, en belangrijk om die passages tot je te nemen en de betekenis ervan tot je te laten doordringen.

Deze viering rond de tafel op Witte Donderdag is ook de start van een aantal Agape maaltijden die we zullen vieren, steeds op vijfde zondagen in de maand. Agape, dat betekent liefde, niet in erotische zin, maar in de betekenis van liefdevolle vriendschap. Jezus vierde zulke maaltijden met zijn leerlingen, maar ook met verschoppelingen, mensen die niet meetelden in de maatschappij, met hoeren en tollenaars. De maaltijden waren om te eten – uiteraard – maar ook momenten van samenzijn en voor gesprek.

Bij binnenkomst heeft u een tweede boekje gekregen waarin een selectie staat van maaltijden uit de Bijbel, slechts een zestiental. En al die maaltijden vertellen een verhaal. God komt op bezoek bij Abraham in de gestalte van drie vreemdelingen. Het eerste wat Abraham doet is de vreemdelingen een maaltijd voorzetten, nog vóórdat hij in gesprek gaat met God.... Als Isaac vrede sluit met Abimelech, bezegelt hij die met een maaltijd.... Als Mozes en Aäron de berg Sinai op gaat op de Thora te ontvangen, mogen enkelen God aanschouwen, waarna zij aten den dronken.... Jacob en Laban sluiten een verbond met een maaltijd.... Elisa voorkwam terreur en oorlog met een maaltijd.... Jesaja beschrijft een maaltijd voor alle volkeren. Uit het Nieuwe Testament kennen we natuurlijk de bruiloft in Kana, de terugkeer van de verloren zoon en de wonderbare broodvermeerdering. Als Jezus zijn leerlingen uitnodigt voor het Joodse Paasmaal, wast hij eerst hun voeten, het meest nederige gebaar denkbaar. In Lucas, zo lasen we, maant hij de gastheer, en ons, om de armen aan tafel uit te nodigen, niet de rijken! En Paulus maant de gemeente in Korinthe dat de maaltijd niet kan zonder hen die honger hebben.

Maaltijden hadden een centrale plek in de eerste gemeenten. Volgelingen van Jezus kwamen bij elkaar en deelden de maaltijd, terwijl ze elkaar verhalen over Jezus vertelden, en met elkaar bespraken hoe het nu verder moest. Hoe anders was alles verlopen dan ze hadden gehoopt en verwacht! Nog maar één of twee generatie geleden was de Tempel verwoest, en was een groot deel van de bevolking van Jerusalem uitgehongerd en vermoord, veelal aan het kruis. En was het koninkrijk van God op aarde gekomen, zoals Jezus had voorspeld? Niets daarvan, hoe nu verder? Hoe is het leven en de boodschap van Jezus te begrijpen? En uit te voeren, na te leven? Daarover gingen, zo stel ik me voor, de gesprekken bij die liefde-maaltijden, Agape maaltijden, bij de eerste gemeenten.

Een voorbeeld voor ons? Ik denk het wel. Worden wij ook niet vaak bevangen door bedreigingen van oorlogen, klimaatveranderingen, groeiende ongelijkheid, doofheid tussen maatschappelijke geledingen en groepen? En wat zegt het leven en voorbeeld van Jezus ons nog? ... Ik denk, juist nu! Juist nu is het onderlinge gesprek nodig over vrede, gerechtigheid, wederzijdse erkenning, aandacht voor de minsten onder onze, de zieken, hen die denken niet meer mee te tellen 'niet de rijken, de armen, nodig die aan je maaltijd' zegt Jezus in Lucas.

Met dat voorbeeld willen wij een aanzet geven om in Agape vieringen met elkaar in gesprek te gaan, het samenzijn te vieren, in vreugde en betrokkenheid op elkaar. Laten we dat tot een traditie maken!